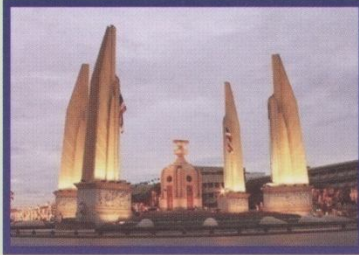

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑

อ.พ. ๔๖/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุตติมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการไปแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๒ และเพิ่มมาตรา ๑๐๒/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมาย ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรม และไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือน กับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษ แก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังจากออกจากราชการไปแล้วในบางกรณี ไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่ง ออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีเนื้อหาหมวดจำนวน ๔ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย ดังนี้

๑.๑ กรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาไว้ก่อน ออกจากราชการ ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง)

๑.๒ กรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ภายหลังจากที่ออกจากราชการแล้ว ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปเสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ แต่ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งสามารถดำเนินทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ นั้นจะต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (มาตรา ๑๐๒ วรรคสอง)

๑.๓ กรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการไปแล้ว เพราะเหตุครบวงจรดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย ดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษหรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษแล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

๑.๔ กรณีที่ผลการสอบสวนตามมาตรา นี้ปรากฏว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรงก็ให้ลงโทษ (มาตรา ๑๐๒ วรรคสาม) (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๒)

๒ กำหนดให้การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการแล้ว ต่อมาคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและหากผลการพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรงก็ให้ลงโทษ (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๒/๑)

๑.๔ บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ข้อดี

เนื่องจากปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตซึ่งมีผลความผิดหลังจากออกจากราชการไปแล้ว ในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้น สมควรให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถสรุปข้อดีได้ ดังนี้

๑.๔.๑ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายและทำให้ส่วนราชการสามารถพิจารณาโทษแก่ข้าราชการที่ถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐชี้มูลความผิดได้แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปเป็นระยะเวลาานเท่าใดก็ตาม

๑.๔.๒ เพื่อเป็นการกำหนดเงื่อนไขเวลาเริ่มต้นในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้วให้ยาวนานขึ้นกว่าเดิม ย่อมทำให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษผู้กระทำความผิดที่พ้นจากราชการไปแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในระบบราชการไทยให้แก่ประชาชนว่าจะได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

๑.๔.๓ เพื่อเป็นการกำหนดเงื่อนไขเวลาสิ้นสุดในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว นอกจากจะเป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาในการเข้าถึงพยานหลักฐานสำหรับใช้ต่อสู้คดีแล้วผู้ถูกกล่าวหาไม่ต้องรอคอยการดำเนินการที่ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด

๑.๔.๔ เพื่อให้ส่วนราชการไม่ต้องรับภาระเกินความจำเป็นทั้งในแง่บุคลากรและงบประมาณที่จะต้องเข้าไปในการสอบสวนวินัยที่ยาวนานเกินความจำเป็น อันจะเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณของส่วนราชการที่จะนำไปใช้พัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ได้

๑.๔.๕ เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้ข้าราชการกระทำความผิดตลอดจนส่งเสริมการขับเคลื่อนนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐบาลให้สัมฤทธิ์ผลทำให้การทุจริตลดลง ประเทศชาติย่อมพัฒนา และประชาชนมีความสุขมากยิ่งขึ้น

๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... แล้วเห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๙ -)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กันยายน ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฏ ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวน้ำฝน ราชสมบัติ	นิติกรชำนาญการ
นางสาวพันธ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวกาญจนา พาลดีหุด	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖	

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)	๕
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) - การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	- ๑ -
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย (Checklist) ร่างพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๑๐ -
- บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๒๖ -
- บทความที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เรื่อง “การพิจารณา ลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พิจารณาโทษทางวินัย ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการแล้ว”	- ๒๗ -
ภาคผนวก :	
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)	(๑)
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วย การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์กรกลาง บริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน จำนวน ๕ ฉบับ	(๙)
- ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)	(๑๑)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๑๕)
- รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุง
ค่าตอบแทนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ..... (๑๗)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา
 ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาคตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ
 ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการไปแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๒ และเพิ่มมาตรา ๑๐๒/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังจากออกจากราชการไปแล้วในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔. บทจำกัดสิทธิ

“พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย ดังนี้

- กรณีมีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาไว้ก่อนออกจากราชการ ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง)

- กรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาภายหลังจากที่ออกจ : ราชการแล้ว ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปเสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ แต่ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งสามารถดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ผู้นั้นจะต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (มาตรา ๑๐๒ วรรคสอง)

- กรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย ดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษหรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษแล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

- กรณีที่ผลการสอบสวนตามมาตรา ๓ ปรากฏว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้คงโทษ (มาตรา ๑๐๒ วรรคสาม) (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๒)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการ อันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการ ได้กระทำความหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการหรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับทราบได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการ ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการสำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตาม ๙๘ วรรคเจ็ด จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติแล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

๖.๒ กำหนดให้การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการแล้ว ต่อมาคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและหากผลการพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๒/๑)

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๑๐๒/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(ที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๔๗	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>..... ....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับ มาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p>	

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้บังคับบัญชาของส่วนหรือรองตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดย</p>	<p>เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณรับราชการได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้บังคับบัญชาของส่วนหรือรองตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา</p>	<p>เพื่อให้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการไปแล้ว เป็นมาตรฐานเดียวกันกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ อันจะเป็นผลก่อให้เกิดความโปร่งใสและปราบปรามการทุจริต ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีความเป็นธรรมแก่การดำเนินการทางวินัยที่ชัดเจน เพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการผู้ซึ่งออกจากราชการไปแล้วในการแสวงหาพัฒนาหลักสูตรานเพื่อต่อสู้ข้อกล่าวหา</p>

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๓๕ และดำเนินการทางวินัยตามข้อบัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้บังคับบัญชาได้ออกจากราชการ เว้นแต่ผลการสอบสวนหรือพิจารณาปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นจะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนให้ลงโทษ</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....</p> <p>หรือต้องหากฎหมายออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้บังคับบัญชามีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่มีอำนาจออกจากราชการ หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหากฎหมาย หลังจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้ออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้บังคับบัญชามีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มีอำนาจออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๓๕ วรรคเจ็ด จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่มีอำนาจออกจากราชการ</p> <p>ในกรณีที่ได้ลบลบการมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาโทษคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุครบถ้วนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
---	---	----------------------------------

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้น กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้งดโทษ” มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ “มาตรา ๑๐๒/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีมติชี้มูลความผิด ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจาก ราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้งดโทษ” ผู้รับสนองพระราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยในกรณีที่คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิด สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วย มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปราม การทุจริต โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลา การดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๐๒</p>		

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑.๑ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นที่พ้นจากราชการไปแล้วให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๑.๒ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐบาลให้สัมฤทธิ์ผล โดยให้สามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนได้ แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการทางวินัยโดยผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด^๑

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลกระทบใด

๑) ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากับข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นที่พ้นจากราชการไปแล้ว เนื่องจากหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ละประเภทบัญญัติไว้แตกต่างกัน

๒) ทำให้กระบวนการดำเนินการทางวินัย โดยเฉพาะการดำเนินการโดยองค์กรหลักในการตรวจสอบการทุจริตขาดประสิทธิภาพและขาดความน่าเชื่อถือ เนื่องจากข้อจำกัดทางกฎหมายที่เกิดจากความไม่สอดคล้องกันของกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริตที่ทำให้ไม่อาจนำผู้ที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมาลงโทษได้ด้วยเหตุที่ผู้นั้นพ้นจากราชการไปแล้ว

๓) เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐบาลให้สัมฤทธิ์ผล

๔) เกิดความเดือดร้อน ไม่เป็นธรรมแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้พ้นจากราชการในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลปกครอง องค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย ที่จะถูกดำเนินการทางวินัยใหม่โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....(ก่อนเสนอร่างกฎหมายต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) และสำนักงาน

^๑ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (Check list).

คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่ผ่านการตรวจ พิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา) โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๖

๒.๑ วิธีในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้เสนอคณะรัฐมนตรีว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือน มีความลักลั่นกัน เห็นสมควรมีการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เป็นแนวเดียวกัน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อนุมัติหลักการ ให้มีการแก้ไขร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้พ้นจากราชการขององค์กรกลาง บริหารงานบุคคลในข้าราชการฝ่ายพลเรือนให้เป็นแนวเดียวกัน โดยสำนักงาน ก.พ. เป็นหน่วยงานหลัก ในการรวบรวมร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้พ้นจากราชการขององค์กรกลาง บริหารงานบุคคลในข้าราชการฝ่ายพลเรือนไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในเบื้องต้นของการปรับปรุงแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ก่อนเสนอร่างกฎหมาย ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นต้นแบบในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการ ดังนี้

ช่องทาง : การจัดประชุมหารือระหว่างผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของ ข้าราชการฝ่ายพลเรือนองค์กรตรวจสอบ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้ดำเนินการ รับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้

๑) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบ ให้รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยวิธีเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. (www.otepc.go.th) ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐- ๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

๒) มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๙/๑๐๕๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงหัวหน้าส่วนราชการ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการในสังกัดทราบและร่วมแสดงความคิดเห็น

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้จัดประชุมหารือระหว่างผู้แทน องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

^๖ รายงานการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

ครั้งที่ ๑ : การจัดประชุมในระดับเจ้าหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการดำเนินการทางวินัยขององค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

ครั้งที่ ๒ : การจัดประชุมในระดับกรรมการองค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๓๓๑๐ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

ซึ่งการประชุมทั้งสองครั้งเป็นการระดมความคิดเห็นเพื่อนำไปจัดทำหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักเกณฑ์ดังกล่าวและมีมติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือนดำเนินการแก้ไขกฎหมายของตนให้มีความสอดคล้องกันตามหลักการดังกล่าว จึงมีการจัดประชุมในครั้งที่ ๓

ครั้งที่ ๓ : การจัดประชุมในระดับเจ้าหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการดำเนินการทางวินัยขององค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี เพื่อร่วมกันพิจารณายกร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้วให้เป็นไปตามหลักการที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ (โดยพิจารณาจากร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สำนักงาน ก.พ. ยกร่างเป็นเบื้องต้น)

๒.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เปิดรับฟังความคิดเห็นโดยวิธีเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. (www.otepc.go.th) จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐-วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๓.๑ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) มีพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุม ดังนี้

ครั้งที่ ๑ : เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี คือ เจ้าหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการดำเนินการทางวินัยขององค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ครั้งที่ ๒ : เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๓๓๑๐ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี คือ กรรมการองค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ครั้งที่ ๓ : เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี คือ กรรมการองค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๒ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)
มีพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

รับฟังความคิดเห็นบนเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. www.otepec.go.th โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการประเภทอื่น และประชาชนที่สนใจ

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

๒.๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) มีประเด็นที่แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ก่อนเสนอร่างกฎหมายต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) ดังนี้

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่าขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้หนึ่งยังมิได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้หนึ่งพ้นจากราชการและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้หนึ่งพ้นจากราชการ การดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่มติดีชี้มูลความผิดโดยไม่นำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ที่พ้นจากราชการมาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยหรือมติเพิกถอนคำสั่งลงโทษ ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษใหม่ภายในสามปี นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง)

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้หนึ่งกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

๒.๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)
มีประเด็นที่แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา) ดังนี้

๑) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ก่อนพ้นจากราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ แต่ต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

๒) การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หลังพ้นจากราชการไปแล้ว ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีและต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่ผู้นั้นพ้นจากราชการ ถ้าเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งต้องส่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

๓) ในกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือ ก.ค.ศ. มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษเนื่องจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ

๔) กรณีที่ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด การดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๕) ในกรณีที่ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว หากผลการพิจารณาปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงให้งดโทษ

๖) ข้อเสนอแนะ

๒.๔.๓. ข้อคัดค้านต่อหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔,๘๓๔ คน ส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ มีรายละเอียดดังนี้

สรุปข้อมูลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ - ๑๔ มกราคม ๒๕๖๑) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๔,๘๓๔ คน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑) เพศ

ชาย จำนวน ๑,๖๙๔ คน

หญิง จำนวน ๓,๐๓๖ คน

ไม่ตอบ จำนวน ๑๐๔ คน

๒) ช่วงอายุ

ต่ำกว่า ๓๑ ปี จำนวน ๕๙๒ คน
๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๑,๒๑๕ คน
๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๑,๐๐๔ คน
๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๑,๘๘๖ คน
๖๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๗ คน
ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๑๐ คน

๓) สถานภาพ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๔,๔๓๕ คน
ข้าราชการพลเรือน จำนวน ๒๐ คน
ข้าราชการบำนาญ จำนวน ๑๘ คน
ข้าราชการประเภทอื่น ๆ จำนวน ๑๑ คน
อื่น ๆ จำนวน ๑๘๔ คน
ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๖๖ คน

๔) ส่วนราชการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๔,๑๔๗ คน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๕๑ คน
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๙ คน
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๕ คน
อื่น ๆ จำนวน ๑๕๔ คน
ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๖๘ คน

๕) ตำแหน่ง

ครู/ครูผู้ช่วย จำนวน ๓,๑๖๘ คน
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๕๘๑ คน
บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค.(๒) จำนวน ๔๔๒ คน
ผู้บริหารการศึกษา จำนวน ๒๕๖ คน
ศึกษานิเทศก์ จำนวน ๔๕ คน
ศึกษาธิการจังหวัด/รองศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๑๒ คน
อื่น ๆ จำนวน ๑๗๘ คน
ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๕๒ คน

๖) อายุราชการ

ต่ำกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๑,๖๕๗ คน

๑๐-๒๐ ปี จำนวน ๘๒๖ คน

๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๔๗๘ คน

๓๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๒๔๓ คน

ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๓๐ คน

ส่วนที่ ๒ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นราชการ คำถามมี ๕ ข้อ ดังนี้

๑) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ก่อนพ้นจากราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ แต่ต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

เห็นด้วย จำนวน ๓,๙๓๕ คน เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม ยุติธรรมและเป็นธรรม การดำเนินการทางวินัยจะได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

ไม่เห็นด้วย จำนวน ๗๘๕ คน เพราะ ระยะเวลาสั้นไป ระยะเวลาสั้นไป อาจหาหลักฐานไม่ทัน บทบัญญัติเดิมดีอยู่แล้ว

ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๑๔ คน

๒) การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาคดีอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหลังพ้นจากราชการไปแล้ว ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีและต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่ผู้นั้นพ้นจากราชการ ถ้าเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งต้องส่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

เห็นด้วย จำนวน ๔,๐๑๐ คน เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน ดำเนินการที่ยุติธรรม

ไม่เห็นด้วย จำนวน ๗๐๗ คน เพราะ ระยะเวลาสั้นไป ไม่ควรมีกำหนดระยะเวลา

ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๑๗ คน

๓) ในกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือ ก.ค.ศ.มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เนื่องจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ

เห็นด้วย จำนวน ๔,๐๙๕ คน เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม มีความยุติธรรม เพื่อให้เกิดความโปร่งใส

ไม่เห็นด้วย จำนวน ๖๐๐ คน เพราะ ระยะเวลาสั้นเกินไป ควรดำเนินการให้เร็วที่สุด ควรดำเนินการภายใต้กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๓๙ คน

๔) กรณีที่ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด การดำเนินการทางวินัย ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เห็นด้วย จำนวน ๔,๓๔๘ คน เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม มีความยุติธรรม และเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ดำเนินการโดยองค์กรที่น่าเชื่อถือ

ไม่เห็นด้วย จำนวน ๓๕๐ คน เพราะ ป.ป.ช. อาจดำเนินการล่าช้า ให้ศาลตัดสินดีกว่า ควรมีการสอบสวนควบคู่ไปกับ ป.ป.ช.

ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๓๖ คน

๕) ในกรณีที่ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว หากผลการพิจารณาปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้งดโทษ

เห็นด้วย จำนวน ๔,๑๓๙ คน เพราะ เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง เป็นขวัญและกำลังใจ เหมาะสมดีอยู่แล้ว

ไม่เห็นด้วย จำนวน ๕๘๘ คน เพราะ ผู้กระทำผิดควรได้รับโทษ ควรมีผลต่อการเงิน บำเหน็จบำนาญ ควรลงโทษแม้กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

ไม่มีคำตอบ จำนวน ๑๐๗ คน

หมายเหตุ รายละเอียดสรุปการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... โปรดศึกษาเพิ่มเติมจาก (เอกสารแนบท้าย ภาคผนวก หน้า (๑๗)-(๓๖))

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสังคม และด้านอื่น ๆ ทั้งในเชิงบวก และเชิงลบ ดังนี้^๓

ผลกระทบด้านสังคม

ผลกระทบเชิงบวก : การแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายให้สามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

^๓ อ้างแล้ว โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปแล้วจึงมีผลเป็นการปราบปรามผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเด็ดขาด และเป็น การป้องปรามและลดการกระทำผิดวินัยโดยมิให้ข้าราชการอื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่าง โดยเฉพาะความผิดฐาน ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ในขณะที่เดียวกันย่อมมีผลเป็นการส่งเสริมขวัญและกำลังใจทางอ้อมให้แก่ข้าราชการ ที่มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในระบบราชการ ให้แก่ประชาชนและสังคมโดยรวมอีกด้วย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก : ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้ว จะได้รับความเป็นธรรมมากขึ้นในการดำเนินการทางวินัย เนื่องจากมีการแก้ไขกฎหมายโดยกำหนดเงื่อนไข เวลาสิ้นสุดในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น นอกจากนี้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยทั่วไป ยังอยู่ในราชการจะมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่โดยการยืนหยัดบนความถูกต้อง อันจะเป็นการ สร้างความเชื่อมั่นในระบบราชการให้แก่ประชาชนและสังคมโดยทั่วไป

ผลกระทบด้านอื่น ๆ

ผลกระทบเชิงลบ : ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้ว อาจถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ ภายใต้เงื่อนไขบางประการ ตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนด

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ : ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการ ซึ่งตกเป็นผู้ถูกกล่าวหา

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของประชาชน ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบต่อประชาชนผ่านเว็บไซต์ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ) www.otepc.go.th และเว็บไซต์ กฎหมายไทย www.lawamendment.go.th

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็น มาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... แล้ว เห็นควรยืนยันตามร่างเดิม เนื่องจากได้พิจารณาครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ แล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาร่วมกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นที่พ้นจากราชการไปแล้ว และให้สอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรหลักซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต อันได้แก่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท.

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เพื่อแก้ไขปัญหาความลักลั่นระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากับข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องดังกล่าวไว้แตกต่างกัน รวมทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. กับข้าราชการพลเรือนสามัญที่พ้นจากราชการไปแล้วได้ เนื่องจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและกฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. กล่าวคือ

ในปัจจุบันการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วด้วยเหตุ เกษียณ ลาออก ฯลฯ ยกเว้นตาย หากข้าราชการดังกล่าวมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือไว้ก่อนพ้นจากราชการ หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่กรณีความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษไว้ก่อนพ้นจากราชการ แม้จะออกจากราชการไปแล้วก็ยังสามารถถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อไปได้ โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการทางวินัยไว้ว่าจะต้องให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาเท่าใด ในขณะที่ข้าราชการอื่น เช่น ข้าราชการพลเรือนมีกฎหมายกำหนดไว้ให้ต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ข้าราชการรัฐสภาต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากราชการ และ ข้าราชการตำรวจต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันออกจากราชการ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีระยะเวลาการดำเนินการแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หากมีกรณี

ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนออกจากราชการ ก็จะถูกดำเนินการต่อไปนานเพียงใดก็ได้ เพราะไม่มีข้อกำหนดเวลาว่าจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาเท่าใดนอกจากนั้นการดำเนินการทางวินัยในกรณีของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดไว้ว่าจะต้องมีการที่กล่าวหาไว้แล้วก่อนออกจากราชการจึงจะดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ จึงทำให้การชี้มูลความผิดโดยองค์กรตรวจสอบ เช่น ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. ที่แจ้งผลมาหลังจากผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว หรือหากผู้บังคับบัญชาได้ทราบพฤติการณ์การกระทำผิดแล้วแต่เพิกเฉยไม่มีดำเนินการทางวินัยไว้ก่อนที่ผู้นั้นจะออกจากราชการ ก็จะทำให้ไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นได้

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

๑.๒.๑ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นที่พ้นจากราชการไปแล้วให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๑.๒.๒ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐบาลให้สัมฤทธิ์ผล โดยให้สามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนได้ แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการทางวินัยโดยผู้บังคับบัญชาหรือการดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

๑. ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากับข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นที่พ้นจากราชการไปแล้ว เนื่องจากหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ละประเภทบัญญัติไว้แตกต่างกัน

๒. ทำให้กระบวนการดำเนินการทางวินัย โดยเฉพาะการดำเนินการโดยองค์กรหลักในการตรวจสอบการทุจริตขาดประสิทธิภาพและขาดความน่าเชื่อถือ เนื่องจากข้อจำกัดทางกฎหมายที่เกิดจากความไม่สอดคล้องกันของกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ที่ทำให้ไม่อาจนำผู้ที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมาลงโทษได้ด้วยเหตุที่ผู้นั้นพ้นจากราชการไปแล้ว

๓. เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐบาลให้สัมฤทธิ์ผล

๔. เกิดความเดือดร้อน ไม่เป็นธรรมแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้พ้นจากราชการในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลปกครอง องค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย ที่จะถูกดำเนินการทางวินัยใหม่โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก

มี ๑ ทางเลือก เนื่องจากการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการทางนิติบัญญัติ คือการแก้ไข โดย ร่าง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการ โดยขยายเงื่อนไขของกฎหมายให้สามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการผู้ก่อความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ราชการได้แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็จำกัดระยะเวลาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ เพื่อคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาที่พ้นจากราชการไปแล้วมิให้ต้องรับภาระในการต่อสู้คดีอย่างยาวนานเกินสมควร

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

ทำให้หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วได้มาตรฐานเดียวกันกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่น ๆ และสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรหลักซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต อันได้แก่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คณะกรรมการ ป.ป.ท.

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

๑.๖.๑ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้ว มีความเป็นธรรม เสมอภาค และเป็นมาตรฐานเดียวกันกับหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นที่พ้นจากราชการไปแล้ว

๑.๖.๒ สามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้ แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปแล้ว เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและกฎหมายขององค์กรหลักในการตรวจสอบการทุจริตมีความสอดคล้องกัน ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของกฎหมายที่เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในราชการ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในภารกิจดังกล่าว

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากการปรับปรุงมาตรการบริหารงานบุคคลภาครัฐในเรื่องวินัยที่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงไม่เหมาะสมที่จะให้เอกชนเข้ามาทำภารกิจนี้

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ภารกิจนี้มีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้บริการประชาชน จึงไม่จำเป็นต้องประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริการประชาชน แต่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อสร้างมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการในราชการฝ่ายพลเรือนให้เป็นที่ไปในแนวทางเดียวกัน

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ภารกิจดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกฎหมายการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นการเฉพาะ จึงไม่อาจมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการกิจแทนได้ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นส่วนราชการฝ่ายพลเรือนจะต้องมีแนวทางการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันกับราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่น ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องทำการแก้ไขกฎหมายของตนด้วย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function) ในเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และมาตรฐานการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ : การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในเรื่อง การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่พ้นจากราชการเป็นบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวจึงจำเป็นต้องทำการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับดังกล่าว

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

การนำมาตรการทางบริหารไม่อาจใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่สามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ จึงจำเป็นต้องใช้การแก้ไขกฎหมายดังกล่าว

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบในหลักการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการในราชการฝ่ายพลเรือนตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ จึงได้มีการดำเนินการร่างแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการของร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์การกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือน รวม ๕ ฉบับ ซึ่งรวมถึงร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ด้วย อันเป็นการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สอดคล้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในราชการ ตามร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๗๙) ตลอดถึงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับข้าราชการพลเรือนสามัญทุกคน

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก .....

ใช้บังคับเป็นบางท้องที่ เนื่องจาก .....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากเพื่อให้การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่พ้นจากราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยเร็ว

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด .....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด .....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากเป็นการแก้ไขกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม

กำกับ / ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คຸ່ມค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการหรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

มีกรอบระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่พ้นจากราชการ

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

ไม่มีการกำหนดโทษทางอาญาหรือโทษทางปกครองไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น แต่เป็นกรณีส่วนราชการในฝ่ายพลเรือนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการที่สังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั่วประเทศ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง) ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการพลเรือนสามัญโดยทั่วไป รวมถึงข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่นซึ่งมีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น ๆ กำหนดให้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก
- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก
- เชิงลบ
- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ด้านสังคม

- เชิงบวก

การแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายให้สามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปแล้ว จึงมีผลเป็นการปราบปรามผู้กระทำผิดวินัยร้ายแรงอย่างเด็ดขาด และเป็นการป้องปรามและลดการกระทำผิดวินัยโดยมิให้ข้าราชการผู้อื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่าง โดยเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ในขณะเดียวกัน ย่อมมีผลเป็นการส่งเสริมขวัญและกำลังใจทางอ้อมให้แก่ข้าราชการที่มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในระบบราชการให้แก่ประชาชนและสังคมโดยรวมอีกด้วย

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วจะได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น ในการดำเนินการทางวินัย เนื่องจากมีการแก้ไขกฎหมายโดยกำหนดเงื่อนไขเวลาสิ้นสุดในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น นอกจากนี้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยทั่วไปที่ยังอยู่ในราชการจะมีขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยการยืนหยัดบนความถูกต้อง อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นในระบบราชการให้แก่ ประชาชนและสังคมโดยทั่วไป

- เชิงลบ

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- เชิงลบ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้ว อาจถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ ภายใต้เงื่อนไขบางประการตามที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนด

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการซึ่งตกเป็นผู้ถูกกล่าวหา

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้ว อาจถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เสมือนผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

เป็นการจำกัดสิทธิเท่าที่จำเป็น กล่าวคือ แม้ว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วอาจถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ แต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของกระบวนการดังกล่าวไว้ด้วย เพื่อให้ผู้นั้นต้องมีภาระในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อต่อสู้คดีอย่างยาวนานเกินสมควร นอกจากนี้ ในกระบวนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วมีสิทธิในการรับทราบข้อกล่าวหา สิทธิในการนำพยานหลักฐานมาชี้แจงโต้แย้งข้อกล่าวหาและสิทธิอื่น ๆ ในการต่อสู้คดี เช่นเดียวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งยังอยู่ในราชการ

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้มีผลเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยตรง แต่จะมีผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากเมื่อมีการป้องกันและปราบปรามข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอย่างเข้มงวด จริงจัง งบประมาณที่สูญเสียไปกับการทุจริตจึงมีน้อยลง ส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะและบริการอื่น ๆ จากรัฐดียิ่งขึ้น

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะมีผลให้การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยลดข้อจำกัดทางกฎหมายในการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว เพื่อให้สามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษผู้นั้นได้เสมือนว่ายังอยู่ในราชการ

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจพิจารณาได้จากปริมาณ การดำเนินการทางวินัยและลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยซึ่งพ้นจากราชการไปแล้วได้มากขึ้น ทั้งนี้ ควรจะต้อง ประเมินภายหลังจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวไปแล้วอย่างน้อย ๑ ปี

สำหรับประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งมีผลให้ การปราบปรามผู้กระทำผิดวินัยร้ายแรงมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงเป็นการช่วยเสริมสร้างให้มีการใช้งบประมาณแผ่นดินพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในระบบ ราชการให้แก่ประชาชนและสังคมโดยรวมอีกด้วย

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

อาจมีความยุ่งยากในช่วงแรกของการบังคับใช้กฎหมายที่จำเป็นต้องสร้างความรับรู้ความเข้าใจ ในหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการตามร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าวให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยอย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการใหม่ ได้อย่างถูกต้อง และเนื่องจากมีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของการดำเนินการทางวินัย จึงอาจมี ความยุ่งยากในช่วงแรกของการวางหลักเกณฑ์ใหม่ ๆ เช่น การนับระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการ ดำเนินการทางวินัย

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และ การที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่ได้มีผลเป็นการสร้างภาระหน้าที่หรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่อย่างใดแต่มีผลกระทบโดยตรงต่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วซึ่งอาจ ถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงได้แม้ผู้นั้นจะไม่มีสถานะเป็นข้าราชการอีกต่อไป ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการ ปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมมิให้เสียหายจากการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของบุคคลดังกล่าว และการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการดำเนินการทางวินัย สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน ในการดำเนินการ โดยอาจนำเงินไปใช้พัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ จึงนับได้ว่าผลกระทบหรือภาระที่จะเกิดขึ้นกับ บุคคลที่เกี่ยวข้องเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับแล้ว การตรากฎหมายฉบับนี้มีความคุ้มค่า

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

ไม่มีจำนวนกำลังคนที่แน่นอน เนื่องจากเป็นกรณีที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ต่อเมื่อ มีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเกิดขึ้น ทั้งนี้ กำลังคนที่ต้องใช้โดยหลักประกอบด้วยคณะกรรมการสอบสวน

และผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยทั้งหมดในส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้าราชการอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามในส่วนของการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จำเป็นต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่นิติกรของสำนักงาน ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และวิธีการใหม่ตามกฎหมายดังกล่าวไปยังส่วนราชการและหน่วยงานการศึกษา โดยอาจต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยในส่วนราชการ หรือหน่วยงานการศึกษา ต่าง ๆ หรือผู้มีประสบการณ์ในการสืบสวนสอบสวนทางวินัย

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

๖.๒ ในกรณีที่ร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขออัตรากำลังเพิ่มแต่อย่างใด

๖.๓ วิธีการที่จะทำให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ใต้กฎหมาย

การแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง เนื่องจากเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการที่พ้นจากราชการไปแล้ว ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายหลักที่จำเป็นต้องสร้างความรับรู้ความเข้าใจให้ไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยซึ่งจะต้องเป็นผู้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายฉบับใหม่ ทั้งนี้ โดยอาจทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานการศึกษา ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดบรรยาย/สัมมนาซักซ้อมความเข้าใจ การเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. เว็บไซต์ของส่วนราชการ หรือหน่วยงานการศึกษา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การเผยแพร่ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น facebook, line และการจัดทำคำอธิบาย แผ่นพับ อินโฟกราฟฟิค หรือคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. (www.otepec.go.th) เป็นช่องทางหลัก

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในฐานะองค์กรหลักในการตรวจสอบการทุจริต มีอำนาจในการไต่สวนและชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่พ้นจากราชการไปแล้วเช่นกัน โดยในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้นำกฎหมายขององค์กรตรวจสอบดังกล่าวมาใช้บังคับกับการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูล โดยไม่ต้องนำกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาใช้บังคับ อีกทั้งหน่วยราชการฝ่ายพลเรือนที่มีการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการก็ได้แก้ไขกฎหมายให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อมิให้เกิดความลักลั่นในเรื่องดังกล่าวขึ้นอีก ดังนั้น จึงไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการแต่อย่างใด

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

รายละเอียดตามข้อ ๗.๑

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นในขั้นตอนของการยกร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ เพื่อให้กฎหมายดังกล่าวมีมาตรฐานเดียวกันสำหรับใช้บังคับกับข้าราชการฝ่ายพลเรือน โดยสำนักงาน ก.พ. เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือนประเภทอื่น ๆ และผู้แทนองค์กรตรวจสอบ และผู้แทนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ท. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และกระทรวงกลาโหม เป็นต้น

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจาก ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๖ บัญญัติให้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับ มาตรา ๑๙ (๕) บัญญัติให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาวินิจฉัยตีความปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธาน ก.ค.ศ. จึงเป็นผู้รักษาการ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

- กรณีที่เป็นการกล่าวหาว่าข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนที่ผู้นั้นจะพ้นจากราชการ หรือมีกรณีที่ผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนพ้นจากราชการที่มีข้อความผิดอาญาที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษให้แล้วเสร็จภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

- กรณีที่เป็นการกล่าวหาว่าข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงภายหลังจากที่ผู้นั้นพ้นจากราชการไปแล้ว หรือมีกรณีที่ผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังพ้นจากราชการที่มีข้อความผิดอาญาที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ให้เริ่มดำเนินการสอบสวนทางวินัยภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องสั่งลงโทษให้แล้วเสร็จภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

- กรณีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลปกครอง องค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย เพราะเหตุที่กระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษใหม่ภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

การใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนด จึงเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักการกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้บริการประชาชน จึงไม่ต้องกระจายอำนาจหรือมอบอำนาจเพื่อสะดวกต่อการรับบริการของประชาชนแต่อย่างใด แต่โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้การแต่งตั้งวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้การแต่งตั้งวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ (ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง) หรือผู้บังคับบัญชา ของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายกรัฐมนตรี้ แล้วแต่กรณี ดังนั้น ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ สามารถร้องเรียนได้ที่ส่วนราชการต้นสังกัดของข้าราชการผู้นั้น

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่พ้นจากราชการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะต้องเสนอต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. เป็นผู้ตรวจสอบ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

โดยที่มีการกระจายอำนาจการดำเนินการทางวินัยให้แก่กระทรวง กรม เป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้น ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถร้องเรียนได้ที่ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกกล่าวหาหรือร้องเรียนต่อสำนักงาน ก.ค.ศ.

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้กำหนดให้ดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองแต่อย่างใด

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๙.๒ มีกรอบในการตรานโยบายเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานประมาณ

สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจ ได้แก่ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทต่าง ๆ และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
- คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
- คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (กร.)
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ก.ส.)
- คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.)
- คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)
- คณะกรรมการอัยการ (ก.อ.)
- องค์กรกลางบริหารงานบุคคลในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (อ.ศร.)
- คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.)
- คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
- คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.)
- คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ก.ก.)
- คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ)
- คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.)
- คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.)
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนประจำ กอ.รมน.
- คณะกรรมการข้าราชการทหาร (กขท.)
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
- ประชาชนทั่วไป
- องค์กรอื่น ได้แก่ .....

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

เปิดเผยผ่านทางเว็บไซต์ www.otepc.go.th และ www.lawamendment.go.th

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

- จัดทำ
- ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ

(นายพินิจศักดิ์ สุวรรณรังค์)

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ภารกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์
หมายเลขติดต่อ ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๒๔

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต

ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^{*}

ข้อดี

เนื่องจากปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งข้อมูลความผิดหลังจากออกจากราชการไปแล้ว ในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ข้อมูลได้ ดังนั้น สมควรให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถสรุปข้อดีได้ ดังนี้

๑. เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายและทำให้ส่วนราชการสามารถพิจารณาโทษแก่ข้าราชการที่ถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ข้อมูลความผิดได้แม้ผู้นั้นจะพ้นจากราชการไปเป็นระยะเวลาอันนานเท่าใดก็ตาม

๒. เพื่อเป็นการกำหนดเงื่อนไขเวลาเริ่มต้นในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว ให้ยาวนานขึ้นกว่าเดิม ย่อมทำให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการทางวินัยและลงโทษผู้กระทำความผิดที่พ้นจากราชการไปแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในระบบราชการไทยให้แก่ประชาชนว่าจะได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

๓. เพื่อเป็นการกำหนดเงื่อนไขเวลาสิ้นสุดในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว นอกจากจะเป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาในการเข้าถึงพยานหลักฐานสำหรับใช้ต่อสู้คดีแล้วผู้ถูกกล่าวหาไม่ต้องรอคอยการดำเนินการที่ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด

๔. เพื่อให้ส่วนราชการไม่ต้องรับภาระเกินความจำเป็นทั้งในแง่บุคลากรและงบประมาณที่จะต้องเข้าไปในการสอบสวนวินัยที่ยาวนานเกินความจำเป็น อันจะเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณของส่วนราชการที่จะนำไปใช้พัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ได้

๕. เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้ข้าราชการกระทำความผิดตลอดจนส่งเสริมการขับเคลื่อนนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐบาลให้สัมฤทธิ์ผลทำให้การทุจริตลดลง ประเทศชาติย่อมพัฒนา และประชาชนมีความสุขมากยิ่งขึ้น

---

^{*} เรียบเรียงโดย นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย, จากบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

บทความที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
เรื่อง “การพิจารณาลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พิจารณาโทษทางวินัย
ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการแล้ว”^{*}

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติให้
การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้วจะกระทำต่อเมื่อข้าราชการผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหา
ว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ
ต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ ส่วนพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๘๔๒ มาตรา ๘๒๓ และมาตรา ๘๓๔ บัญญัติให้การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรมให้กล่าวหาเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้นั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิด
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก รวมทั้งให้ถือว่า
รายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย
หรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ตลอดจนให้ผู้บังคับบัญชา
พิจารณาลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับได้บัญญัติเรื่องการกล่าวหา
และการสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้วต่างกัน

จากการศึกษาแนวทางพิจารณาในการสั่งลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้
พิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการแล้ว ปรากฏว่าคณะกรรมการ
พิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้มีคำวินิจฉัย เรื่องแดงที่ ๐๐๑๓๑๕๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ระหว่าง นาย จ. กับกรมที่ดิน สรุปความได้ว่ากรณีผู้อุทธรณ์พ้นจากการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว
ก่อนที่จะมีการร้องเรียนกล่าวหาผู้อุทธรณ์ แม้ผู้กรณีในอุทธรณ์จะมีอำนาจสั่งลงโทษย้อนหลังได้
ตามมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับระเบียบ ก.พ.
ว่าด้วยวินัยออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างไรก็ตามเห็นว่ามาตรา ๑๐๐
แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจดำเนินการทางวินัยกับผู้พ้น
จากการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญไปแล้วได้สองประการ ประการแรก กรณีมีการกล่าวหาผู้นั้นเป็นหนังสือ
ว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่
สืบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบก่อนที่ผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

^{*} ที่มา : เว็บไซต์สำนักงาน ก.พ., เรื่อง การพิจารณาลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พิจารณา
โทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการแล้ว, โดย นายพรชัย เมธาภรณ์พงศ์, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/ppc_p_pornchai.pdf.

ประการที่สอง ต้องสอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นพินิจจากราชการ โดยบทบัญญัติดังกล่าวได้ครอบคลุมการดำเนินการทางวินัยทั้งหมด ซึ่งรวมถึงการสอบสวนทางวินัยและการสั่งลงโทษจึงเป็นมาตราที่กำหนดเงื่อนไขของอำนาจในการสั่งลงโทษเช่นเดียวกับมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และไม่อาจนำหลักการตีความที่ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นกฎหมายพิเศษ ยกเว้นพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปมาใช้กับกรณีนี้ได้

นอกจากนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นเรื่อง การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการทหารที่เกษียณอายุราชการแล้ว เรื่องเสรีจที่ ๕๖๖/๒๕๕๓ และความเห็นเรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. กบอติตข้าราชการพลเรือนสามัญ เรื่องเสรีจที่ ๑๓๖๒/๒๕๕๖ ในทำนองเดียวกับคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าวสรุปความได้ว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดว่าข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญจะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่การพิจารณาลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญจะสามารถกระทำได้เพียงใด และอย่างไรย่อมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งการพิจารณาลงโทษทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการแล้ว ได้แก่ มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญจะอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ต้องปรากฏว่าข้าราชการพลเรือนสามัญได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษก่อนออกจากราชการ และผู้บังคับบัญชาได้เริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นพินิจจากราชการ แต่ในกรณีที่เป็นการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ถือว่าการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นที่ยุติโดยผู้บังคับบัญชาไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก กรณีนี้จึงต้องถือว่าการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีผลอย่างเดียวกับการสอบสวนของผู้บังคับบัญชาตามความหมายของมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพราะผลของการไต่สวนดังกล่าวจะถูกถือเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าจังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินการร้องทุกข์นาย บ. ต่อพนักงานสอบสวนภายหลังจากที่นาย บ. ได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว และวันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เริ่มต้นทำการไต่สวนก็เป็นเวลาเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นาย บ. พินิจจากราชการแล้ว กรมป่าไม้จึงไม่อาจพิจารณาลงโทษทางวินัยกับนาย บ. ได้

เรื่องนี้แม้ว่า ก.พ.ค. และคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมีความเห็นในทำนองเดียวกันและสอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองที่ห้ามทำคำสั่งทางปกครองให้มีผลย้อนหลัง เว้นแต่มีกฎหมาย

บัญญัติให้อำนาจไว้อย่างชัดเจน ตามมาตรา ๔๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าแนวทางการพิจารณาดังกล่าวอาจทำให้เกิดช่องว่างในการพิจารณาลงโทษ
ทางวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งเพราะเกษียณอายุราชการ
หรือริบลาออกจากราชการก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเริ่มทำการไต่สวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ โดยหน่วยงานของรัฐไม่อาจลงโทษทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนสามัญ
ที่ออกจากราชการไปแล้วได้ และทำให้ผู้นั้นยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ประกอบกับ ก.พ.ค. เสียงข้างน้อยเห็นว่า มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นควรแปลความหรือตีความจำกัดเฉพาะกรณีการสอบสวน
ที่ต้องดำเนินการโดยผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจแต่งตั้งเท่านั้นไม่สามารถนำผลการแปลความหรือตีความดังกล่าว
ไปอ้างเป็นข้อกฎหมายที่จะนำไปใช้บังคับเกี่ยวกับการไต่สวนและวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
เนื่องจากการไต่สวนและการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยฯ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติรองรับไว้ คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ในกรณีนี้จึงต้องดำเนินการตามกรอบ
ที่มาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวบัญญัติไว้ อีกทั้งการตีความกฎหมาย
หรือการบังคับใช้กฎหมายจึงต้องเคารพลำดับชั้นของกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Hierarchy of Law) ด้วย

ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเห็นควรให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชัดเจน
ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งหมายจะดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไป

ภาคผนวก

:

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์การกลาง บริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน จำนวน ๕ ฉบับ
- ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุง ค่าตอบแทนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๗

(เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุ
และแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณ
ที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม
หรือกระทรวงอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

“ข้าราชการครู” หมายความว่า ผู้ที่ประกอบวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการ
เรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนพิเศษ ๗๙ ก/หน้า ๒๒/๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗ หรือมีพฤติกรรมปกป้อง ช่วยเหลือเพื่อมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาถูกลงโทษทางวินัย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๘๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออกจากราชการ

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๘๗ การลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทำเป็นคำสั่งวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามระเบียบของ ก.ค.ศ. ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและมีให้เป็นไปโดยพยาบาล โดยอคติหรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และมีเหตุผลอย่างไรในการกำหนดสถานโทษเช่นนั้น

หมวด ๗

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๘๘ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยมิชักช้า และในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

การสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และต้องมีกรณีอันมีมูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกัน และ

ในจำนวนผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีลำดับชั้นสูงกว่าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาคนอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาในลำดับชั้นสูงกว่าดังกล่าวเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด

ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างหน่วยงานการศึกษาหรือต่างประเทศพื้นที่การศึกษา กระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายประสานการดำเนินการร่วมกันในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่มีปัญหาหรือความเห็นขัดแย้งในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสาม ถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้นเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ในกรณีต่างส่วนราชการ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด รวมทั้งในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ หรือจะทำให้การสอบสวนนั้นเสร็จไปโดยเร็วและยุติธรรมก็ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นสอบสวนแทนได้

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๙๙ เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๙๘ แล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัย ให้สั่งยุติเรื่อง ถ้าฟังได้ว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ และในกรณีที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนผ่อนโทษ ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลดโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่ง ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษใด ได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับตำแหน่งอธิการบดี ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ ตำแหน่งศาสตราจารย์ และผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะใดซึ่งกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือเป็นการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหก หรือที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคห้า ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

(๒) สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจาก (๑) ให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาของผู้ถูกกล่าวหาพิจารณา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสี่ ถ้าเป็นกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างหน่วยงานการศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกัน และถ้าผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาของผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายที่สังกัดแล้วแต่กรณี มีความเห็นขัดแย้งกัน ถ้าเป็นความเห็นขัดแย้งระหว่างผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา ถ้าเป็นความเห็นขัดแย้งระหว่างผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือ อ.ก.ค.ศ. ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ให้นำเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา และเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งหรือปฏิบัติไปตามมตินั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ระดับเหนือขึ้นไป มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคสองหรือมาตรานี้ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือ มาตรา ๑๑๑ และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะนำสำนวนการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามหมวดนี้แล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

[คำว่า “เงินเดือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๑๐๑ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วนบริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร และหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๕ และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ เว้นแต่ผลการสอบสวนหรือพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนให้สังด์โทษ

[คำว่า “เงินเดือน” แก่ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา]

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิม หรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะนั้น ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๐ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๑๕ แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้นั้นสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าวให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

มาตรา ๑๐๔ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด หรือสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการไปแล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑)^{๑๘} การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี และเมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับรายงานแล้วเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งงดโทษ ลดสถานโทษ เพิ่มสถานโทษ เปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างไร้เพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและความยุติธรรมได้ตามควรแก่กรณี และหากเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้หรือหากเห็นว่าเป็นกรณีที่ไม้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ก็ให้แจ้งหรือรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป เมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้วให้เสนอหรือรายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการพิจารณา แต่ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการซึ่งได้รับรายงานมีความเห็นขัดแย้งกับมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาต่อไป

(๒)^{๑๙} การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี และเมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับ

สำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป และมีใช่เป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณา

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณา และมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น

การรายงานตามมาตรา^{๑๘}นี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

^{๑๘} มาตรา ๑๐๔ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๙} มาตรา ๑๐๔ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๐๕ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัย หรือสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควร ให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้หน่วยงานการศึกษาปฏิบัติตามหมวด ๖ และหมวดนี้โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ หรือคณะกรรมการสอบสวนสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทน หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. ตั้ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัยหรือการออกจากราชการแทน ก.ค.ศ. ให้ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญนั้น มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมโดยจะสอบสวนเอง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไปสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทน และมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ พิจารณาเห็นสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่หรือเขตพื้นที่การศึกษา ก็ให้ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานั้นทำการสอบสวนแทนได้

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม ในเรื่องเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวน พิจารณาตามมาตรา ๔๘ วรรคหกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้นำมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการอื่นตามมาตรา ๕๘ ผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้น พิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องส่งลงโทษทางวินัยให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๘

การออกจากราชการ

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย
แก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล
ในราชการพลเรือน จำนวน ๕ ฉบับ

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ๒ วิทยาลัย
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
 เลขรับ 9675
 วันที่ 19 ก.ย. 2561
 เวลา 11.34 น.

ที่ นร ๐๕๐๗/๒๕๖๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล
 ในราชการฝ่ายพลเรือน จำนวน ๕ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๕ ฉบับ และเอกสารประกอบ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๒. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๓. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๔. ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๕. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

รวม ๕ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ รวม ๕ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
 บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานนิติ
 รับที่ ๒๕๖๑ / ๕๕๖๑
 วันที่ ๑๕ / ๑๐ / ๖๑
 เวลา ๑๕.๕๐ น.
 สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (ณช)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑ (0๖๖๗/๐๑/หนังสือ/๐๐๘)

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 รับที่ ๒๕๖๑ / ๒๖๑ วันที่ 19 ก.ย. 61
 เวลา 15.23 ส่ง นิพนธ์
 สำนักการประชุม

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(๑๑)

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๖๙๒/๒๕๖๑

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการไปแล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๒ และเพิ่มมาตรา ๑๐๒/๑)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังออกจากราชการไปแล้วในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๒)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการ
อันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำ
หรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น
หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการ สืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่า ผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการ ทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๔๘ วรรคเจ็ด จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การ พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการ ดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จ ภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวน พิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

“มาตรา ๑๐๒/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วย มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ”

ผู้รับสนองพระราชโองการ

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังออกจากราชการไปแล้วในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับนี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์

และเงื่อนไขในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการแต่ละประเภทซึ่งออกจากราชการไปแล้ว ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาไว้ก่อนออกจากราชการ ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

(๒) กรณีที่มีการกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาภายหลังจากที่ออกจากราชการแล้ว ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ แต่ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งสามารถดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้นั้นจะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) กรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษหรือองค์การตรวจสอบสวนรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ แล้วแต่กรณี

(๔) กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) มีมติชี้มูลความผิดผู้ซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๕) การดำเนินการทางวินัยที่ส่วนราชการดำเนินการเอง หรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ชี้มูลความผิด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้คงโทษ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต จะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการสร้างหลักประกันแก่ประชาชนว่าจะได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงค่าตอบแทน
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(ก่อนเสนอร่างกฎหมายต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น

เนื่องจากสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอคณะรัฐมนตรีว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการของข้าราชการฝ่ายพลเรือน มีความลักลั่นกัน เห็นสมควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เป็นแนวเดียวกัน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อนุมัติหลักการให้มีการแก้ไขร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้พ้นจากราชการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลในข้าราชการฝ่ายพลเรือนให้เป็นแนวเดียวกัน โดยสำนักงาน ก.พ. เป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้พ้นจากราชการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลในข้าราชการฝ่ายพลเรือนไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในเบื้องต้นของการปรับปรุงแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ก่อนเสนอร่างกฎหมายต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นต้นแบบในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนฝ่ายสามัญประเภทต่างๆ โดย สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการ ดังนี้

ช่องทาง : การจัดประชุมหารือระหว่างผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน องค์กรตรวจสอบ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

๒.๑ สำนักงาน ก.พ. ได้จัดประชุมหารือระหว่างผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ : การจัดประชุมในระดับเจ้าหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการดำเนินการทางวินัยขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

ครั้งที่ ๒ : การจัดประชุมในระดับกรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๓๓๑๐ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

ซึ่งการประชุมทั้งสองครั้งเป็นการระดมความคิดเห็นเพื่อนำไปจัดทำหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัย แก่ผู้ที่พ้นจากราชการเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักเกณฑ์ดังกล่าวและมีมติ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือนดำเนินการแก้ไขกฎหมายของตนให้มีความสอดคล้องกัน ตามหลักการดังกล่าว จึงมีการจัดประชุมในครั้งที่ ๓

ครั้งที่ ๓ : การจัดประชุมในระดับเจ้าหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการดำเนินการทางวินัยขององค์กรกลาง บริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี เพื่อร่วมกันพิจารณายกร่างแก้ไข กฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้วให้เป็นไปตามหลักการที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ (โดยพิจารณาจากร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ที่สำนักงาน ก.พ. ยกร่าง เป็นเบื้องต้น)

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมฯ

ครั้งที่ ๑ : เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี คือ เจ้าหน้าที่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการดำเนินการทางวินัยขององค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ครั้งที่ ๒ : เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๓๓๑๐ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี คือ กรรมการองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในการประชุมทั้งสองครั้งมีรายชื่อหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมตามเอกสารแนบท้ายหมายเลข ๑

ครั้งที่ ๓ : เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี คือ กรรมการ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายชื่อหน่วยงาน ที่เข้าร่วมประชุมตามเอกสารแนบท้ายหมายเลข ๒

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ปรากฏตามตารางสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นฯ เอกสารแนบท้ายหมายเลข ๓

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ปรากฏตามตารางสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นฯ เอกสารแนบท้ายหมายเลข ๓

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ปรากฏตามตารางสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นฯ เอกสารแนบท้ายหมายเลข ๓

๗. การนำผลการรับฟังความเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

เนื่องจากองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ องค์กรตรวจสอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้าราชการ และประชาชน เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ) จึงเห็นควรเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวตามขั้นตอน

รายชื่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการและส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง
ในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ

ที่	ชื่อคณะกรรมการ
๑.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
๒.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.ร.)
๓.	คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.)
๔.	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ก.ส.)
๕.	คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.)
๖.	คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)
๗.	คณะกรรมการอัยการ (ก.อ.)
๘.	องค์กรกลางบริหารงานบุคคลในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (อ.ศร.)
๙.	คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.)
๑๐.	คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
๑๑.	คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)
๑๒.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.)
๑๓.	คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ก.ก.)
๑๔.	คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ)
๑๕.	คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.)
๑๖.	คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.)
๑๗.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนประจำ กอ.รมน.
๑๘.	คณะกรรมการข้าราชการทหาร (กขท.)
๑๙.	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
๒๐.	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)
๒๑.	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

รายชื่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการและส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง
ในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ
(การประชุมครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙)

ที่	ชื่อคณะกรรมการ
๑.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
๒.	คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (กร.)
๓.	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ก.ส.)
๔.	คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.)
๕.	คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)
๖.	คณะกรรมการอัยการ (ก.อ.)
๗.	องค์กรกลางบริหารงานบุคคลในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (อ.ศร.)
๘.	คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.)
๙.	คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
๑๐.	คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.)
๑๑.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.)
๑๒.	คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ก.ก.)
๑๓.	คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ)
๑๔.	คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.)
๑๕.	คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.)
๑๖.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนประจำ กอ.รมน.
๑๗.	คณะกรรมการข้าราชการทหาร (กขท.)
๑๘.	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
๑๙.	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)
๒๐.	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
จากการจัดประชุมหารือระหว่างผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน องค์กรตรวจสอบ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
(ก่อนเสนอร่างกฎหมายต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ร่างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ร่างฯ ที่เสนอแก้ไข)	ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ร่างฯ ที่แก้ไขตามการรับฟังความคิดเห็น และผ่านการพิจารณาของ ก.พ. แล้ว)
<p>มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาผู้ใดซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่ เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือ ก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ขณะรับ ราชการได้กระทำความหรือละเว้นการใดอัน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการ กล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้บังคับหรือต่อผู้มี หน้าที่สืบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือ ระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหา โดยผู้บังคับบัญชาของผู้บังคับ หรือมีกรณีถูกฟ้อง คดีอาญาหรือต้องทวงถามความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่กระทำความหรือ ลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจ ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทาง วินัย และส่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ต่อไปได้เสมือนว่าผู้บังคับบัญชามีได้ขอจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องเริ่ม ดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง</p>	<p>- ควรแก้ไขเป็น “มีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องทวงถามก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญา”</p> <p>- ควรแก้ไขเป็น “พ้นจากราชการ”</p> <p>- ควรแก้ไขเป็น “ต้องเริ่มดำเนินการ</p>	<p>- เพื่อให้ครอบคลุมเงื่อนไขตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่เห็นชอบว่า ความผิดต้องเกิดในขณะที่ รับราชการ แต่การกล่าวหาจะกระทำ ก่อนหรือหลังพ้นจากราชการก็ได้</p> <p>- เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการการ ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการ</p> <p>- เพื่อให้ครอบคลุมความหมายทั้งการ</p>	<p>มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาผู้ใดซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะ เหตุตาย มีกรณี ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนหรือ หลังพ้นจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำความ หรือละเว้นการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่าง ร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของ ผู้บังคับหรือต่อ ผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือ ตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทาง ราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชา ของผู้บังคับ หรือ มีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องทวง ถามความผิดอาญาหรือต้องทวงถามความผิดอาญา อันมิใช่เป็น ความผิดที่ได้กระทำความโดยประมาณที่ไม่เกี่ยวกับ ราชการ หรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจ ดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือ พิจารณา ดำเนินการทางวินัย และส่งลงโทษตามที่ บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้บังคับบัญชามีได้ ขออนุญาตจากราชการแต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย</p>

<p>ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ร่างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ร่างฯ ที่เสนอแก้ไข)</p>	<p>ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น</p>	<p>คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ร่างฯ ที่แก้ไขตามการรับฟังความคิดเห็น และผ่านการพิจารณาของ ก.พ. แล้ว)</p>
<p>ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้น พ้นจากราชการ</p> <p>การดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูล ความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษ ตามที่มีมติชี้มูลความผิด โดยไม่นำเงื่อนไขและ หลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยกฎวิธีปฏิบัติ บุคคลของผู้ที่พ้นจากราชการมาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)</p>	<p>ขงวินัยอย่างร้ายแรง”</p> <p>- ควรแก้ไขโดยสลับวรรคสามนี้ไปไว้เป็น วรรคสอง และนำวรรคสามมาเป็นวรรคสองแทน</p> <p>- ควรแก้ไขเป็น “โดยไม่นำเงื่อนไข ในวรรคสองสอบสวนและเงื่อนไขในวรรคสี่ ลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยกฎวิธีปฏิบัติ บุคคลของผู้ที่พ้นจากราชการมาใช้บังคับ”</p>	<p>ดำเนินการทางวินัยโดยแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนและกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งจะพิจารณาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้</p> <p>- ถ้าวรรคสองของร่างฯ ที่แก้ไข ให้ หมายรวมถึงกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษา เพิกถอนคำสั่งลงโทษที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ชี้มูลด้วย ก็ควร สลับตำแหน่งระหว่างวรรคสองเดิม และ วรรคสามเดิม</p> <p>- เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ ประสงค์จะยกเว้นมิให้นำกฎหมายของ องค์การกลางบริหารงานบุคคลมาใช้บังคับ กับภาคีเป็นการทวงวินัยแก่ผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติ ชี้มูลความผิด เฉพาะในส่วนของเงื่อนไข ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคีเป็นการทวงวินัย แก่ผู้นั้น แต่ยังคงต้องนำกระบวนการอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายมาใช้บังคับด้วย เช่น ต้องผ่านการพิจารณาและมีมติโดย องค์คณะบุคคลก่อนออกคำสั่งลงโทษวินัย</p>	<p>ต้องเริ่มดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงภายใน หนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องส่ง ลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจาก ราชการ</p> <p>การดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูล ความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษ ตามที่มีมติชี้มูลความผิด โดยไม่นำเงื่อนไขในการ สอบสวนและเงื่อนไขในการสั่งลงโทษตาม กฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ที่พ้น จากราชการมาใช้บังคับ</p>

<p>ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ร่างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ร่างฯ ที่เสนอแก้ไข)</p>	<p>ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น</p>	<p>คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ร่างฯ ที่เกี่ยวข้องตามการรับฟังความคิดเห็น และผ่านการพิจารณาของ ก.พ. แล้ว)</p>
<p>ในกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์การตรวจสอบ รายงานการดำเนินงานทางวินัยมีมติวินิจฉัยหรือ มติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ ให้ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษใหม่ภายในสามปี นับแต่วันที่ มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง)</p>	<p>ควรแก้ไข ดังนี้ แนวข้อที่ ๑ ในกรณีตามมาตราหนึ่งและวรรคสอง ถ้าผล การสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้ งดโทษ แนวข้อที่ ๒ ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ</p>	<p>อย่างไร้แรงแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ เป็นต้น - การที่ต้องดำเนินการทางวินัยใหม่ ไม่ควรรวมถึงกรณีศาลปกครองมี คำพิพากษาในข้อเท็จจริงแล้วว่าผู้ฟ้อง คดีไม่ได้กระทำความผิดวินัย</p>	<p>ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์การตรวจสอบ รายงานการดำเนินงานทางวินัย มีคำวินิจฉัยหรือ มติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพราะเหตุกระบวนการ ดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการ ทางวินัยและมีคำสั่งใหม่ภายในสามปี นับแต่วันที่ มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือ มีมติ แล้วแต่กรณี</p>
<p>ในกรณีตามมาตราหนึ่งและวรรคสอง ถ้าผล การสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความ ผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ</p>	<p>ควรแก้ไข ดังนี้ แนวข้อที่ ๑ ในกรณีตามมาตราหนึ่งและวรรคสอง ถ้าผล การสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้ งดโทษ แนวข้อที่ ๒ ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ</p>	<p>- เมื่อได้มีการสลับวรรคสองเดิมกับ วรรคสามเดิมของร่างฯ ที่เสนอ จึงจำเป็นต้อง แก้ไขการอ้างอิงวรรคดังกล่าวในวรรคนี้ - เพื่อยกเว้นให้แก่ผู้ที่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. ชี้มูล ความผิดวินัยไม่ร้ายแรงให้ได้รับความคุ้มครอง เช่นเดียวกับผู้ที่ถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยส่วนราชการแล้วผลปรากฏว่าการกระทำ ผิดวินัยเพียงไม่ร้ายแรง</p>	<p>ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ</p>

ข้อสังเกตอื่น ๆ ขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการสรุปได้ดังนี้

	องค์กรกลางบริหารงานบุคคล	ข้อสังเกต
๑.	คณะกรรมการข้าราชการ รัฐสภา	การกำหนดเงื่อนไขเวลาสั่งลงโทษไว้ ๓ ปี นับแต่พ้นจากราชการ อาจทำให้การสอบสวนมีความล่าช้าเพื่อช่วยเหลือผู้กระทำผิด และการกำหนดเงื่อนไขเวลาดังกล่าวอาจเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่าง ข้าราชการผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้วกับผู้ที่ยังอยู่ในราชการ
๒.	คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	การบัญญัติในวรรคสอง ว่า “ความในวรรคหนึ่งไม่นำมาใช้กับ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูล ความผิด” อาจถูกแปลความว่าไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ ซึ่งพ้นจากราชการไปแล้วหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ชี้มูลความผิด เพราะอาจหมายถึงไม่นำวรรคหนึ่งทั้งวรรค มาใช้ มิใช่หมายความว่าไม่นำเงื่อนไขเวลามาใช้
๓.	คณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดิน	แก้ไขวรรคสอง จากการระบุชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพิ่มเติมเป็น “...คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด หรือตามที่หน่วยงานซึ่งมี กฎหมายให้อำนาจในการดำเนินการชี้มูลความผิด” เพื่อประโยชน์ ในการบังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีช่องว่างในอนาคตและเพื่อเป็นการ รองรับกรณีมีองค์กรตรวจสอบเช่นเดียวกับ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท.
๔.	คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	มีข้อสังเกต ๒ ข้อ ดังนี้ ๑. ความในวรรคสองที่กำหนดคำว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ท.” อาจแทนด้วยคำว่า “หน่วยงานป้องกัน และปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น” เนื่องจาก อาจมีการจัดตั้งองค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในลักษณะเดียวกันอีก ในภายหลัง ๒. ความในวรรคสาม กรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เพิกถอน คำสั่งลงโทษเพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วย กฎหมาย และให้ดำเนินการและมีคำสั่งใหม่ภายในสามปี นับแต่ มี คำพิพากษาถึงที่สุด นั้น เนื่องจากยังไม่มียกยัญญัติกฎหมายใด ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนผู้ถูกกล่าวหาใหม่ และเกรงว่าจะกระทบต่อการดำเนินคดีอาญาที่อยู่ในระหว่างการ พิจารณาในชั้นศาล

	องค์กรกลางบริหารงานบุคคล	ข้อสังเกต
๕.	คณะกรรมการข้าราชการ ฝ่ายศาลปกครอง	<p>มีข้อสังเกต ๓ ข้อ ดังนี้</p> <p>๑. เห็นควรตัดความในวรรคสองออก ด้วยเหตุผล คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎหมาย ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. มาใช้ เป็นเรื่องที่นอกเหนือจากหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ และเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะได้อยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องนำมากำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา - การกำหนดในวรรคสอง มีผลเป็นการนำบทบัญญัติที่ควรเป็นเพียงข้อยกเว้นมาบัญญัติเป็นหลักทั่วไป ซึ่งนอกจากจะไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมแล้ว ยังไม่เป็นไปตามหลักการตามกฎหมายที่ดีอีกด้วย - ยังมีปัญหาข้อกฎหมายตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใดส่วนและชี้มูลความผิดเฉพาะฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น หรือไม่ <p>๒. ความในวรรคสาม คลอบคลุมในเรื่องกระบวนการดำเนินการทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ครอบคลุมกรณีศาลปกครองวินิจฉัยในเนื้อหาแล้วเห็นว่าการใช้ดุลพินิจของส่วนราชการในการปรับบทความผิดไม่ถูกต้อง หรือดุลพินิจในการลงโทษไม่เหมาะสม (เช่น ศาลปกครองเห็นว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือไม่มีความผิดเลย)</p> <p>๓. ความในวรรคสี่ ที่ว่า "กรณีผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้ขึ้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ" ถ้อยคำที่ชัดเจนได้นั้น อาจเกิดการตีความว่าครอบคลุมถึงกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองด้วยหรือไม่ หรือให้หมายถึงเฉพาะการดำเนินการในชั้นพิจารณาของส่วนราชการเท่านั้น</p>

* ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.

(๒๗)

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(ร่างที่ผ่านการตรวจพิจารณาโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา)

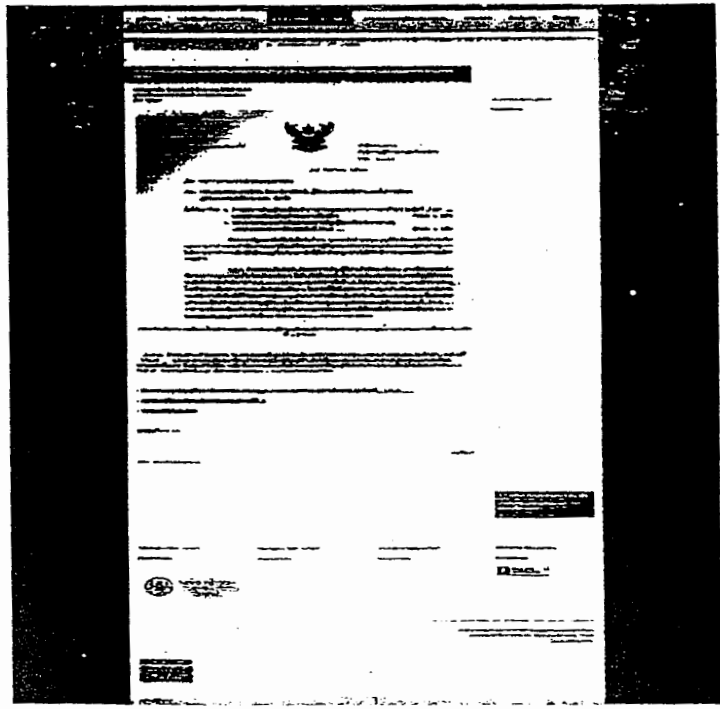
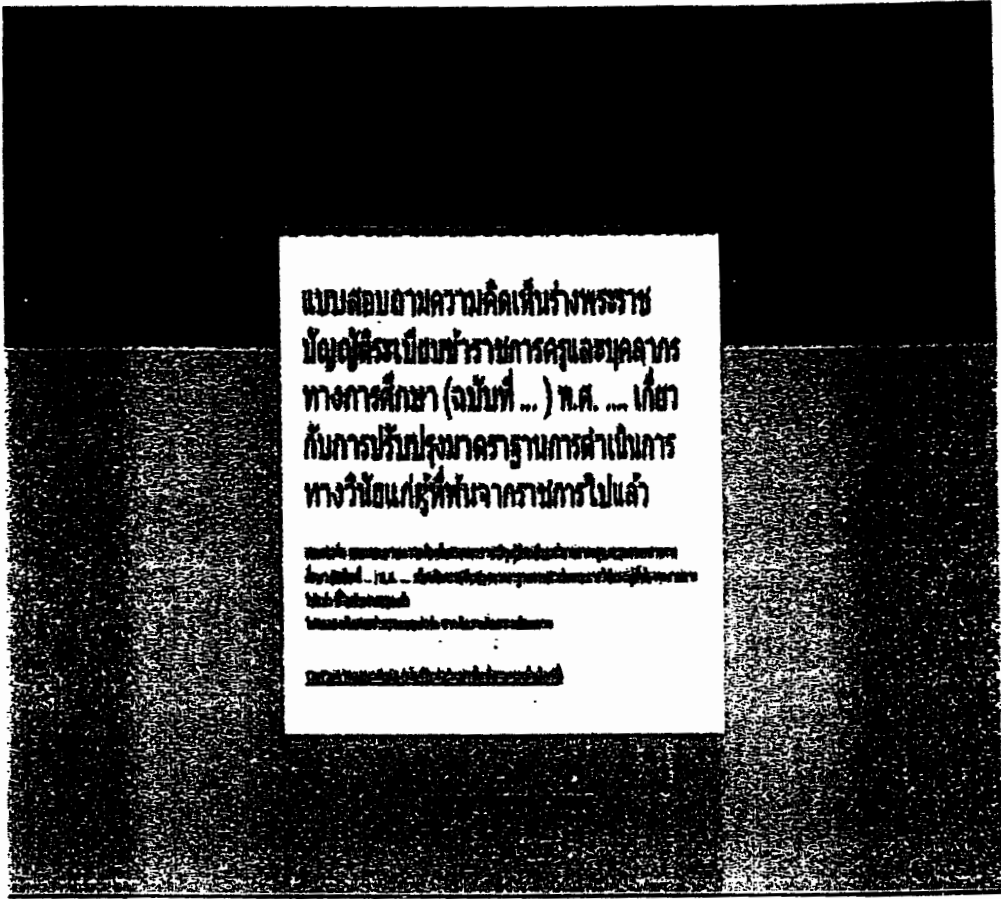
เพื่อให้การดำเนินการตามพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗
วรรคสอง สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา
โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น

ก.ค.ศ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ มีมติ เห็นชอบ
ให้รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
โดยวิธีเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. www.otepec.go.th ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ -
๑๔ มกราคม ๒๕๖๑ และมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๘/๑๐๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงหัวหน้าส่วนราชการ
ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด
เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการในสังกัดทราบและร่วมแสดงความคิดเห็น

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาที่รับฟังความคิดเห็น

จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ - ๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

พื้นที่ : รับฟังความคิดเห็นบนเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค.ศ. www.otepc.go.th

กลุ่มเป้าหมาย : ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการบำนาญ
ข้าราชการประเภทอื่น และ ประชาชนที่สนใจ

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นการความคิดเห็นในส่วนที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๒ และ มาตรา ๑๐๒/๑
โดยได้แสดงตารางการเปรียบเทียบ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๒/๑ กับ พระราชบัญญัติพ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๒ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทราบ ก่อนจะตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบ ร่าง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... มาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๒/๑
กับ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๒

พ.ร.บ.ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗	ร่าง พ.ร.บ. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...	คำอธิบาย/เหตุผล ที่เกี่ยวข้อง
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗"</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....."</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ โดยยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>ชื่อพระราชบัญญัติ</p> <p>กำหนดวันให้บังคับ</p> <p>มีหลักการไม่กระทบกับ ๒๖ ประเด็นของ กฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของ ข้าราชการพลเรือนประเภทต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน</p>

พ.บ.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗	ร่าง พ.บ. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...	คำอธิบาย/เหตุผล ที่แก้ไข
	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“มาตรา ๑๐๒/๑ ในกรณีที่เกิดสถานการณ์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคท้องถิ่นตั้งข้อหาความผิดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดที่ผิดจรรยาบรรณแล้ว ก่อทำผิดวินัยและมีผลต่อชื่อเสียงเกียรติ พหุคุณและคุณลักษณะทางการศึกษาผู้ใดที่ผิดวินัยไป คณะกรรมการและผู้อนุมัติโทษในวินัยภายในประกอบด้วยรองอธิบดีว่าด้วยสำนวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการระงับชั่วคราวในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้วแต่กรณี</p> <p>ก. ยานอัยการทนายอัยการคดีอาญา หรืออัยการผู้ไม่ชอบคดีวินัยอย่างไม่มีผลย้อนกลับ</p>	<p>ส่วนที่หนึ่ง</p> <p>กรณีการดำเนินการทนายอัยการที่คณะกรรมการ ๒.๒. หรือคณะกรรมการ ๒.๒.๑ มีมติสั่งระงับคดี ก่อทำผิดวินัยแล้วแต่กรณีผู้ใดที่ผิดวินัยภายในประกอบด้วยรองอธิบดีว่าด้วยสำนวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการระงับชั่วคราวในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้วแต่กรณี</p> <p>กำหนดหลักการเดียวกันกับ มาตรา ๑๐๒ เดิม</p>

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น ประกอบด้วย

๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ก่อนพ้นจากราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ
๒. การดำเนินการทนายอัยการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้ว ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หลังพ้นจากราชการไปแล้ว ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่ผู้นั้นพ้นจากราชการ ถ้าเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ
๓. ในกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือ ก.ค.ศ. มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษเนื่องจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ
๔. กรณีที่ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด การดำเนินการทางวินัย ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๕. ในกรณีที่ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว หากผลการพิจารณาปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้งดโทษ
๖. ข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ...
เพื่อเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการไปแล้ว

คำชี้แจง ๑. คณะรัฐมนตรีมีมติให้มีการปรับปรุงกฎหมายขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน
เกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการให้มีมาตรฐานเดียวกัน จึงทำให้ต้องมีการแก้ไข
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๖

๒. แบบสอบถามความคิดเห็นนี้มี ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ ๒ เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่...) พ.ศ. ... มีทั้งหมด ๖ ข้อ

โปรดเติม v ในช่อง และ/หรือกรอกข้อความแสดงความคิดเห็น

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ

ต่ำกว่า ๓๑ ปี ๓๑ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑ - ๖๐ ปี ๖๑ ปีขึ้นไป

๓. สถานะภาพ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการประเภทอื่น (ระบุ)...
 ข้าราชการบำนาญ อื่น ๆ (ระบุ) _____

๔. ส่วนราชการ

สอ.ศธ. สทศ. สอศ. สกส. อื่นๆ (ระบุ) _____

๕. ตำแหน่ง

ศธจ. / รองศธจ. ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครู/ครูผู้ช่วย บุคลากรทางการศึกษาอื่นตาม มาตรา ๓๘ ก. (๒) อื่นๆ (ระบุ) _____

๖. อายุราชการ

ต่ำกว่า ๑๐ ปี ๑๐ - ๒๐ ปี ๒๑ - ๓๐ ปี ๓๐ ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ ๒ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างระเบียบข้อบังคับการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ...

ซึ่งเป็นการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของผู้ที่พ้นจากราชการ

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับร่าง ระเบียบข้อบังคับการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... อย่างไร

๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการออกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหากคดีอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

เห็นด้วย เพราะ _____

ไม่เห็นด้วย เพราะ _____

๒. การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหากคดีอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หลังพ้นจากราชการไปแล้ว ต้องเว้นดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีและต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่พ้นจากราชการ ถ้าเป็นการมีความผิดที่ปรากฏตั้งแต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

เห็นด้วย เพราะ _____

ไม่เห็นด้วย เพราะ _____

๓. ในกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือ ก.ค.ศ. มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษเนื่องจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ

เห็นด้วย เพราะ _____

ไม่เห็นด้วย เพราะ _____

๔. กรณีที่ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด การดำเนินการทางวินัย ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เห็นด้วย เพราะ _____

ไม่เห็นด้วย เพราะ _____

๕. ในกรณีที่ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว หากผลการพิจารณาปรากฏว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้งดโทษ

เห็นด้วย เพราะ _____

ไม่เห็นด้วย เพราะ _____

๖. ข้อเสนอแนะ

_____
_____

ขอขอบคุณ
สำนักงาน ก.ค.ศ.

๕. ข้อคัดค้านต่อหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๔๘๓๔ คน ส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ มีรายละเอียดดังนี้

สรุปข้อมูลการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ... (ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ - ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑) จำนวนผู้แบบสอบถามทั้งสิ้น ๔,๘๓๔ คน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ๑. เพศ ชาย ๑,๖๓๕ คน หญิง ๑,๐๓๖ คน ไม่ตอบ ๑๐๕ คน
- ๒. ช่วงอายุต่ำกว่า ๑๑ ปี ๕๖๖ คน ๑๑-๔๐ ปี ๑,๖๓๕ คน ๔๑-๕๐ ปี ๑,๐๐๔ คน ๕๑-๖๐ ปี ๑,๘๙๖ คน ๖๑ ปีขึ้นไป ๒๗ คน ไม่มีคำตอบ ๑๓๐ คน
- ๓. สถานภาพ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๔,๔๓๕ คน ข้าราชการพลเรือน ๒๐ คน ข้าราชการบำนาญ ๑๘ คน ข้าราชการประเภทอื่น ๑๓ คน อื่นๆ ๑๘๔ คน ไม่มีคำตอบ ๑๖๖ คน
- ๔. ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔,๓๘๗ คน สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา ๓๕๑ คน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๔ คน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๕ คน อื่นๆ ๑๕๕ คน ไม่มีคำตอบ ๑๖๘ คน
- ๕. ตำแหน่ง ครู/ครูผู้ช่วย ๓,๖๖๘ คน ผู้บริหารสถานศึกษา ๕๖-๑๓ คน บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๑๘ บ. (๒) ๕๕๒ คน ผู้บริหารการศึกษา ๒๕๖ คนศึกษานิเทศก์ ๔๕ คน ศึกษาธิการจังหวัด/รองศึกษาธิการจังหวัด ๑๒ คน อื่นๆ ๑๖๕ คน ไม่มีคำตอบ ๑๕๖ คน
- ๖. อายุราชการ ต่ำกว่า ๑๐ ปี ๑,๖๕๗ คน ๑๐ - ๒๐ ปี ๘๖๖ คน ๒๑ - ๓๐ ปี ๙๗๘ คน ๓๐ ปีขึ้นไป ๑,๖๔๓ คน ไม่มีคำตอบ ๑๓๐ คน

ส่วนที่ ๒ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ... ซึ่งเป็นการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นราชการ คำถามมี ๕ ข้อ ดังนี้

๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นถิ่นจากราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือฟ้องหากคดีอาญาซึ่งไม่เิกความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดสุหโทษ ถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ แต่ต้องส่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

- เห็นด้วย ๓,๘๓๕ คน
- เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม, ยุติธรรมและเป็นธรรม, การดำเนินการทางวินัยจะได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด
- ไม่เห็นด้วย ๗๕๕ คน
- เพราะ ระยะเวลาสั้นไป, ระยะเวลาสั้นไปอาจหาหลักฐานไม่ทัน, บทบัญญัติอื่นที่อยู่แล้ว
- ไม่มีคำตอบ ๑๓๔ คน

๒. การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้วถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือผู้ต้องหาคดีอาญาหรือต้องหากฎหมายซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หลังพ้นจากราชการไปแล้ว ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ถ้าเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดเจนจึงต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้พ้นจากราชการ

เห็นด้วย ๔,๐๑๐ คน
เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม , มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน , ดำเนินการที่ยุติธรรม
ไม่เห็นด้วย ๑๐๗ คน
เพราะ ระยะเวลาเกินไป , ไม่ควรมีกำหนดระยะเวลา
ไม่มีคำตอบ ๑๑๗ คน

๓. โฉมฎีกาของปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือ ก.ค.ศ. มีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติใช้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เนื่องจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยคือดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ

เห็นด้วย ๔,๐๔๕ คน
เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม , มีความยุติธรรม , เพื่อให้เกิดความโปร่งใส
ไม่เห็นด้วย ๒๐๐ คน
เพราะ ระยะเวลาเกินเกินไป , ควรดำเนินการให้เร็วที่สุด , ควรดำเนินการภายใต้ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

ไม่มีคำตอบ ๑๑๔ คน

๔. กรณีที่ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด การดำเนินการทางวินัย ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เห็นด้วย ๔,๓๔๘ คน
เพราะ ระยะเวลาเหมาะสม , มีความยุติธรรม และเพื่อให้เกิดความโปร่งใส , ดำเนินการโดยองค์กรที่น่าเชื่อถือ
ไม่เห็นด้วย ๓๕๐ คน
เพราะ ป.ป.ช. อาจดำเนินการล่าช้า , ให้ศาลตัดสินดีกว่า , ควรมีการสอบสวนควบคู่ไปกับ ป.ป.ช.

ไม่มีคำตอบ ๑๓๖ คน

๕. โฉมฎีกาที่ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว หากผลการพิจารณาปรากฏว่ากระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้คงโทษ

เห็นด้วย ๔,๑๓๗ คน
เพราะ เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง , เป็นกรณีทำสิ่งใจ , เหมาะสมคืออยู่แล้ว
ไม่เห็นด้วย ๕๘๘ คน
เพราะ ผู้กระทำผิดควรได้รับโทษ , ควรมีผลต่อการเงินบำเหน็จบำนาญ , ควรลงโทษแม้กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

ไม่มีคำตอบ ๑๐๗ คน

๖. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ปรากฏกฎตามข้อ ๔ และ ข้อ ๕

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงาน ก.ค.ศ. นำผลการรับฟังความคิดเห็นจัดส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
และส่งไปยังสำนักงาน ก.พ. ส่งไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อไป

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวตัวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวตัวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)